

Fra redaksjonen

Vi er stolte og glade over å kunne presentere dette første nummeret av *Nordisk tidsskrift for oversettelses- og tolkeforskning*! Etter at flere hadde uttrykt behov for et samarbeid mellom forskere innen oversettelse og tolking i Norge, ble Norsk forening for oversettelses- og tolkeforskning (FOT) etablert i juni, 2022. Målet var å kunne diskutere og dele forskning, løfte fram interessante ideer og prosjekter, og finne potensielle samarbeidspartnere. Det var også i den forbindelsen ideen om et nordisk tidsskrift innen oversettelse og tolking dukket opp, og høsten 2022 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som skulle utarbeide et forslag til et slikt tidsskrift. Det arbeidet har resultert i det tidsskriftet som presenteres her.

I Norden er det mange entusiastiske forskere på oversettelses- og tolkefeltet, nye som etablerte, som forsker på mange ulike, viktige og relevante tematikker. Hittil har det primært vært mulig å publisere denne forskningen på engelsk i internasjonale tidsskrift eller i nasjonale tidsskrift innen andre fagdisipliner. Ved å opprette et nordisk tidsskrift med artikler skrevet primært på norsk, dansk og svensk, og med et hovedfokus på nordiske perspektiver, ønsker vi å reflektere den forskning som utføres i Norden. Vi vil gi forskerne muligheten til å publisere forskningen i en hjemlig, oversettelses- og tolkevitenskapelig, kontekst, og gjøre den lettere tilgjengelig for forskere, oversetter- og tolkutdannere, studenter profesjonelle yrkesutøvere, og andre aktører på feltet 'her hjemme'. Et annet av formålene med tidsskriftet er å styrke norsk og nordisk fagterminologi innenfor oversettelses- og tolkevitenskap ved å tilby, og bidra til å konsolidere, gode, skandinaviskspråklige alternativer til de engelske, etablerte termene.

Tidsskriftets mål er å presentere original forskning av høy kvalitet, og vil inkludere teoretiske, metodologiske og empiriske artikler relatert til oversettelse og tolking, samt bokanmeldelser.

I dette første nummeret, har vi gleden av å presentere seks artikler som viser fram noe av den spennende forskningen som drives på tolkefeltet. Artikkelen er fra Sverige og Norge, og strekker seg fra tolkeprofesjonens utvikling til å gi et innblikk i hvordan interprofesjonelle rollespill kan bidra med i utdanning av så vel tolker som andre profesjonsutøvere

Temaet i artikkelen til Elisabet Tiselius og Helena Bani-Shoraka er tolkeprofesjonen. Med Ozolins rammeverk for hvordan tolkebehovet møtes i ulike land som et utgangspunkt, ser de på tolkeprofesjonens utvikling innen konferansetolking, tegnspråktolking og tolking i offentlig sektor i Sverige. Aleksandra Thys artikkel viser til viktigheten av samspillet mellom mennesket og virkelighet for å få en mer helhetlig forståelse av det som skjer mellom samtalepartnere i samhandling. Med begreper fra fenomenologi og hermeneutikk, løftes diskusjonen om mening og forståelse opp på et mer overordnet plan, og søker å gi ytterligere innsikt i tolkede samtaler. Deretter kan vi lese hvordan Silje Ohren Strand, basert på observasjon av autentiske institusjonelle samtaler, undersøker betydningen av ikke-verbale, men meningsbærende uttrykk (sammensatte uttrykk). I artikkelen viser hun også til hvordan disse uttrykkene tolkes. Randi Havnen og Tonje Raddum Hitching undersøker kommunikativ risiko i tolkemediert interaksjon når tolk og tjenesteyter ikke har felles kunnskapsgrunnlag om hva tolkeprosessen innebærer. Forfatterne analyserer tolkestudenters skriftlige notat for å belyse hvordan denne ulikheten kan påvirke oversettelser av skriftlige brosjyrer. Gro Hege Saltnes Urdal og Åse Johnsen peker i den neste artikkelen på hva tolker, som nylig har gjennomført grunnemnet i tolking i offentlig sektor, finner utfordrende på tolkemarkedet. Til slutt, er interprofesjonelle rollespilløvelser i tolkeutdanning temaet. I sin artikkel diskuterer Helena Bani-Shoraka slike rollespilløvelser ut ifra et pedagogisk- og organisatorisk perspektiv. Til sammen bidrar disse artikkelen med interessante perspektiver og relevante diskusjoner.

Vi i redaksjonen vil gjerne takke de dedikerte forfatterne som har bidratt til tidsskriftet i denne spede, første fasen før vi er ordentlig etablert. Den redaksjonelle prosessen har krevd tett dialog, og forfatterne har vist forståelse for våre spørsmål og kommentarer. Vi har lært mye av denne prosessen, og håper det gjelder forfatterne også. Vi vil samtidig benytte anledningen til å uttrykke vår takknemlighet for fagfellenes kritiske lesing, og for den hjelp og støtte vi har fått fra styret i FOT. Vi er også takknemlige for bistanden fra publiseringsgruppa på NTNU Universitetsbiblioteket i forbindelse med publiseringen på NTNU Open Journal Systems-plattformen. Uten alle dere ville dette tidsskriftet ikke vært en realitet. Når det er sagt, er det redaksjonen som har tatt siste runde med ferdigstilling, og eventuelle feil og mangler er derfor helt og fullt vårt ansvar. Da er det bare å glede seg til å lese artiklene i dette første nummeret. Vi gjør også oppmerksom på det andre nummeret av tidsskriftet, som kommer ut nå i høst. God lesning!